

16b Miljøtilladelse

§ 16 b miljøtilladelse af
svineproduktion på
Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev

Meddelt den 20. april 2021
af
Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Lars og Anton Gammelgaard, Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev har ansøgt om § 16b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne ændre svineproduktionen på Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøtilladelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøtilladelsen kan læses selve afgørelsen (A), dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C).

Derefter kommer detaljerne og kommunens vurderinger (D). I afsnit D og de følgende afsnit er der en teknisk gennemgang af det projekt, der søges om, efterfulgt af kommunens bemærkninger og vurderinger af virkningerne på miljøet. Relevante bilag til sagen ses til sidst i miljøtilladelsen.

Det ansøgte husdyrbrug er beliggende på Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev. Husdyrbruget har en § 19f anmeldelse om fulde stalde fra den 27. august 2012, hvor der blev givet tilladelse til en produktion på 150 søer, 4.100 smågrise (7,5-30 kg) og 3.615 slagtesvin (30-105 kg).

Der ønskes nu mulighed for at producere efter de nye fleksible regler, hvor det er produktionsarealerne der godkendes fremfor antallet af dyr i et bestemt vægtinterval. Der er indsendt ansøgning om § 16b miljøtilladelse til et produktionsareal på 1.599 m² til søer, orner, smågrise og slagtesvin.

Det samlede overfladeareal på ejendommens eksisterende gyllebeholdere er 1.072 m². Beholderne vil blive anvendt til husdyrgødning fra ejendommen.

Da ammoniakemissionen fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 2.508 kg NH₃-N/år er husdyrbruget omfattet af § 16b i husdyrbrugloven. Det er i ansøgningsystemet beregnet, at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 2.508 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Ammoniakemissionen fra anlægget ændres ikke i forbindelse med det ansøgte.

Da der ikke findes tørre, beskyttede naturtyper, internationale naturbeskyttelsesområder, kategori 1-3 naturområder efter husdyrbrugloven i nærheden af husdyrproduktionen, påvirker ammoniak fra produktionen ikke kvælstoffølsom natur væsentligt.

De beregnede lugtemissionsværdier fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone og nabobeboelse. Til samlet bebyggelse er genekriteriet overholdt ved anvendelsen af 50 %-reglen. Der er givet dispensation for anvendelse af 50%-reglen, da der ikke sker ændringer i husdyrholdet og da lugtpåvirkningen ikke stiger i forhold til nudriften. Det betyder, at husdyrbruget kan drives, uden at den daglige drift giver anledning til væsentlige lugtgener for omgivelserne.

Støj, støv, vibrationer, lys og opbevaring af døde dyr m.v. vil ikke være til gene for det omgivende miljø pga. den relative store afstand til naboer.

---

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

Antallet af årlige transporter er estimeret til 562, svarende til ca. 1-2 transporter dagligt. Antallet af transporter stiger ikke i forbindelse med ansøgte. Det vurderes, at transporter til og fra ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne

Registreringsblad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Lars og Anton Gammelgaard
Ansøgers CVR	18548402
Ansøgers CHR	71827
Kontaktperson	Anton Gammelgaard
Ansøgers konsulent	Miljø og Natur v. Jakob Altenborg Byrumvej 30 9940 Læsø Tlf. 2625 9791 / E-mail: jakob@miljoegonatur.dk
Ejer	Lars Gammelgaard Anslet Bygade 12 6100 Haderslev Tlf. 4042 3312 / e-mail: ansletgaard@hotmail.com
Ejendom	Ansletgård
Ejendommens adresse	Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev
Ejendomsnummer	5100022739
Matr.nr.	4 Anslet, Fjelstrup
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	20/3804
Ansøgnings-id	216322

Godkendelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune
Landbrugsgruppen

Sagsbehandler: Tine Marguard Zimmerman, Sweco

Sagsnummer: 20/3804

KS: MSH

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærnkort, WMS – tjeneste.

Afgørelse.....	5
Baggrund.....	6
Beskrivelse af projektet.....	7
Samlet vurdering.....	7
Lovgrundlag.....	8
Andre tilladelser og dispensationer.....	8
Udnyttelsesfrist.....	8
Retsbeskyttelse jf. husdyrbruglovens § 40.....	8
Vilkår for husdyrbruget.....	9
Offentlighed og klagevejledning.....	13
Annoncering af afgørelse.....	13
Klagevejledning.....	14
Civilt søgsmål.....	15
Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger.....	16
Staldanlæg - Produktionsarealer.....	16
Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav.....	18
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	22
Husdyrgødning.....	24
Foderopbevaring.....	25
Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter.....	26
Lugt.....	31
Støjklender og rystelser.....	35
Støv.....	36
Lys.....	37
Fluer og skadedyr.....	38
Transport, til- og frakørsler.....	38
Affald.....	40
Jord, grundvand, overfladevand.....	42
BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	43
Ressourceforbrug.....	44
Egenkontrol.....	45
Risici og håndtering.....	46
Ophør.....	47
Samlet vurdering.....	47
Bilag.....	49
Bilag 1: Lovgrundlag.....	49
Bilag 2: Situationsplan.....	50
Bilag 3: Produktionsarealer.....	52
Bilag 4: Afløbsplan.....	53
Bilag 5: Miljøansøgning.....	55

Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16b på Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev, matr.nr. 4 Anslet, Fjelstrup til udvidelse af svineproduktion med de stillede vilkår.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at Anton og Lars Gammelgaard etablerer og driver produktionen inden for de fysiske og miljømæssige rammer, samt de forudsætninger, der fremgår af miljøtilladelsen, herunder de fastsatte vilkår, der fremgår af afgørelsens afsnit B.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet i henhold til § 16b i husdyrbrugloven². Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige de eksisterende anlæg. Miljøtilladelsen omfatter følgende dele af husdyrbruget:

Godkendt produktionsareal

- 246 m² produktionsareal, løsgående delvis spaltegulv til søer, golde og drægtige.
- 69 m² produktionsareal, Individuelt opstaldning til søer, golde og drægtige.
- 188 m² produktionsareal, kassestier delvis spaltegulv til søer, diegivende.
- 17 m² produktionsareal, avlsorner og ungørner
- 364 m² produktionsareal, toklimastald delvis spaltegulv til smågrise.
- 715 m² produktionsareal, 25-49 % fast gulv til slagtesvin

De tilladte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Se en oversigt over stalde i situationsplanen bilag 2 og figur 1.

Godkendt gødningsopbevaringsareal

- 169 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.
- 293 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.
- 610 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.

Godkendte projekterede anlæg

Der er ingen nye projekterede stalde i forbindelse med ansøgte, da der er tale om udvidelse i eksisterende stalde.

Andre godkendelsespligtige anlæg

Der er ingen andre godkendelsespligtige ændringer i forbindelse med ansøgte projekt.

---

² LBK nr. 2256 af 29/12/2020 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

Figur 1: Situationsplan.

Nr.	Beskrivelse
1	Stald 1 (produktionsareal 167 m ²)
2	Stald 3 (produktionsareal 522 m ²)
3	Stald 4 (produktionsareal 234 m ²)
4	Stald 2 (produktionsareal 676 m ²)
5	Gylletank, 2.500 m ³ (overfladeareal 610 m ²)
6	Gylletank, 700 m ³ (overfladeareal 169 m ²)
7	Gylletank, 1.200 m ³ (overfladeareal 293 m ²)

Når denne miljøtilladelse tages i brug, ophæves den tidligere § 19f anmeldelse dateret den 27. august 2012.

Baggrund

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse til udvidelse af husdyrbruget, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Haderslev Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 216.322 version 2 samt i ansøgningen om miljøtilladelse, der er indsendt første gang i februar 2020.

Beskrivelse af projektet

Husdyrbruget på Anslæt Bygade 12, 6100 Haderslev ønsker at udvide produktionen og få mulighed for at benytte fleksibiliteten i "stipladsmodellen, hvor det er produktionsarealerne der godkendes fremfor antallet af dyr i et bestemt vægtinterval. Husdyrbruget har i dag en produktionstilladelse efter § 19 anmeldelse om fulde stalde fra den 27. august 2012 til en produktion på 150 søer, 4.100 smågrise (7,5-30 kg) og 3.615 slagtesvin (30-105 kg).

Grundlag og forudsætninger for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af:

8 års drift og nudrift

Husdyrbrugets produktionstilladelse er givet med lovhjemmel i § 19 anmeldelse om fulde stalde fra den 27. august 2012 til en produktion på 150 søer, 4.100 smågrise (7,5-30 kg) og 3.615 slagtesvin (30-105 kg). I forbindelse med anmeldelsen blev der ikke opført nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg. Der er ikke sket ændringer i produktionen siden anmeldelsen i 2012 og derved er 8-års driften og nudriften ens.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i februar 2020 modtaget en ansøgning om § 16b miljøtilladelse af husdyrbruget på Anslæt Bygade 12, 6100 Haderslev. Ansøger ønsker at benytte den fleksibilitet der findes i den nye lovgivning, hvor produktionsarealet godkendes. Der foretages ingen øvrige ændringer i forbindelse med ansøgte. Da der ikke sker ændringer, er 8-års driften og nudriften ens.

Tabel 1: Oversigt over ansøgte (dyrehold er ens i 8-års driften, nudriften og ansøgte).

Stald	Dyretype	Gulvsystem	Produktionsareal
Stald 1	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	116 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	51 m ²
Stald 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	676 m ²
Stald 3	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	130 m ²
	Avlsorner og ungorner på ornestationer	-	17 m ²
	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	39 m ²
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	130 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	137 m ²
	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69 m ²
Stald 4	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	234 m ²
			1.599 m ²

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelsen til at udnytte de eksisterende stalde produktionsarealer, anses som erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift og vil give mulighed for bedre optimering af bedriften.

Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens samlede vurdering.

Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier

- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

Lovgrundlag

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 16b og forudsætter en tilladelse af det samlede husdyrbrug.

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 225 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har en ammoniakfordampning på 2.508 kg NH₃-N /år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16b, stk. 1. Husdyrbruget må ikke etableres, udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Retsbeskyttelse jf. husdyrbruglovens § 40

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 20. april 2029.

Vilkår for husdyrbruget

Det er en forudsætning for miljøtilladelsen, at husdyrbruget etableres og drives inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af ansøgning om miljøtilladelse, og herunder sikrer at nedenstående vilkår overholdes. Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt lovgivning for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

1. Miljøtilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev.
2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 216.322 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
3. Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

4. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående
5. Tabel 2, og placeret som vist på figur 1 og bilag 2 og 3.

Tabel 2. Oversigt over dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Stald	Dyretype	Gulvsystem	Produktionsareal
Stald 1	Søer, gølge og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	116 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	51 m ²
Stald 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	676 m ²
Stald 3	Søer, gølge og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	130 m ²
	Avlsorner og ungørner på ornestationer	-	17 m ²
	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	39 m ²
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	130 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	137 m ²
	Søer, gølge og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69 m ²
Stald 4	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	234 m ²
			1.599 m ²

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

6. Det samlede overfladeareal på ejendommens gyllebeholdere må maksimalt være 1.072 m².
7. Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.

Foderopbevaring

8. Evt. spild af foder skal fjernes dagligt.

Lugt

- Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
- Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.
- Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Tidspunkt	Støjgrænser dB (A)	Referencetidsrum
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

- Hvis kommunen vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal ejer for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.

Støv

- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelse, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.

Lys

15. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således, at der ikke kan opstå væsentlige lysgener for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Fluer og skadedyr

16. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
17. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
18. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Affald

19. Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

20. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
21. Arealer, hvor der sker tømning af gylle til/fra gyllebeholder, skal befæstes med afløb til opsamlingsbeholder. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning.

Befæstet areal kan undlades, hvis der anvendes traktor med påmonteret pumpeudstyr og returløb.

22. Udleveringsramper skal konstrueres med tætte sider, der forhindrer, at der trækker gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, der fører til opsamling i gyllekanalerne.

Uheld

23. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol

24. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- a. Dokumentation for produktionsniveau f.eks. skitser af staldareal og indretning. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- b. Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr.
- c. Kvitteringer for aflevering af affald minimum 3 år tilbage.
- d. Årlig registrering af el-, diesel-, fyringsolie, vand- og foderforbrug.
- e. Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 5 år tilbage.
- f. Dokumentation for flue- og rottebekæmpelse.
- g. Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning og evt. skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning.
- h. Opdateret beredskabsplan.

Ophør

25. Forinden ophør af husdyrbruget skal der til Haderslev Kommune indsendes en plan, der beskriver de nødvendige foranstaltninger (med tidsplan herfor) for at undgå fremtidig forureningsfare. Planen skal inden udførelse accepteres af Haderslev Kommune.

Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 3-17. november 2020 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger.

Høring om fravigelse af lugtkrav (50%-regel)

Ansøgningen om at fravige lugtkravene blev behandlet og godkendt i kommunens Udvalg for Plan og Miljø (UPM) den 7. december 2020.

Høringen forløb fra den 3. november 2020 til den 17. november 2020.

Der indkom ingen bemærkninger til høringen.

Høring af parter om udkastet til miljøtilladelse

Udkast til miljøtilladelse blev den 23-02-2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøtilladelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 56 og forvaltningslovens § 19).

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 555 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Der er ikke kommet høringssvar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 20. april 2021.

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk d. 20. april 2021.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger Lars og Anton Gammelgaard
e-mail: ansletgaard@hotmail.com

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Miljø og Natur, v/ Jakob Altenborg
e-mail: Jakob@miljoeognatur.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb d. 18. maj 2021.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter Kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Tine Zimmermann, Sweco Danmark A/S
for Haderslev Kommune

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles miljøtilladelsen.

Ansøgers beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen samt af supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev. Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Anton og Lars Gammelgaard, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

Staldanlæg - Produktionsarealer

Ansøgers beskrivelse

Der er tale om en ejendom med søer og slutfedning af slagtesvinene. Produktionsarealet udgør samlet 1.599 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv eller drænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved konkret opmåling af staldene, jf. vedhæftede bilag.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Tabel 3. Oversigt over nettoareal, dyretype og staldsystem.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Drægtige søer, Delvist spaltegulv	167	167	167
Stald 2	Slagtesvin, Drænet gulv	676	676	676
Stald 3	Søer mm., Delvist spaltegulv	522	522	522
Stald 4	Smågrise, Delvist spaltegulv	234	234	234

Ovenstående skema og opgørelsen af produktionsarealet ud fra stistørrelse, betyder desuden at efterfølgende kontrol kan udføres efter dette skema, sammenholdt med situationsplanen.

Der er ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgang til stipladsmodellen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Tidligere godkendelser

§ 19 anmeldelse om fulde stalde fra den 27. august 2012 til en produktion på 150 søer, 4.100 smågrise (7,5-30 kg) og 3.615 slagtesvin (30-105 kg).

Biaktiviteter

Der findes på ejendommen et halmfyrr, som ikke er omfattet af Husdyrloven.

Haderslev Kommunes vurdering

Der ansøges om ændring af eksisterende svineproduktion på Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev, således at ejendommen fremadrettet har mulighed for at producere mere fleksibelt indenfor de dyrevelfærdsmæssige rammer.

Produktionsanlægget udgøres af bygning og anlæg vist på situationsplanen, bilag 2. Det eksisterende produktionsareal udgør jf. ansøgningens oplysninger 1.599 m², der ved ansøgningen ikke ændres.

Tabel 4. Oversigt over dyretype, gulvsystem og produktionsareal.

Stald	Dyretype	Gulvsystem	Produktionsareal
Stald 1	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	116 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	51 m ²
Stald 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	676 m ²
Stald 3	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	130 m ²
	Avlsorner og ungorner på ornestationer	-	17 m ²
	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	39 m ²
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	130 m ²
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	137 m ²
	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69 m ²
Stald 4	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	234 m ²
			1.599 m ²

Ejendommens nuværende produktion på 150 søer, 4.100 smågrise (7,5-30 kg) og 3.615 slagtesvin (30-105 kg), er godkendt ved anmeldelse om "fulde stalde" fra den 27. august 2012. Når denne § 16b miljøtilladelse tages i brug, bortfalder den eksisterende § 19f anmeldelse.

Ved vurdering af forureningen i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug, så skal alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt inden for de sidste 8 år, inddrages. Det betyder bl.a., at vi i denne tilladelse skal vurdere udvidelsen i forhold til det anlæg og dyrehold, der var på ejendommen før oktober 2012. Der er ikke foretaget ændringer i siden 2012 og derfor er driften ens i 8-årsdriften, nudriften og ansøgte drift.

Produktionsarealet, staldtypen og dyretypen, er grundlaget for ansøgningsystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene og opbevaringsluger, samt lugt.

Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til ovennævnte forhold, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, vil fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets eventuelle medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøtilladelse, så de er bekendt med vilkårene for drift af husdyrbruget

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Ansøgers beskrivelse

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Tabel 5. Afstande § 6.

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1.186 m	Sommerhusområde	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1.004 m	Rekreativt område mod sydøst	50 m
Nabobeboelse	25 m	Anslet Bygade 10	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Tabel 6. Afstande § 8.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	6	25 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer
Fælles vandindvindingsanlæg	1386	50 m	Ja	
Vandløb	585	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	63	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	46	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	7	15 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer
Naboskel	6	30 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk. Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Tabel 7. Afstanden til nærmeste natur.

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
---------------	---------------	-------------	----------------------

Kategori 1 natur	1652	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	7576	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	419	Potentiel ammoniak følsom skov	-

Vurdering

Afstandskrav til nærmeste nabobeboelse er som udgangspunkt ikke overholdt da der er under 50 meter til nærmeste nabo. Det gælder dog at afstandskravet på 50 meter kun er gældende hvis der sker ændringer der medfører øgede mængder af lugt, ammoniak, støv og støj. I det konkrete tilfælde er det vurderet at der ikke sker ændringer i forureningen fra ejendommen, og at afstandskravet derfor ikke er gældende.

Afstanden til skel, beboelse på samme ejendom og til vandboring er ligeledes ikke overholdt. Ligeledes her gælder det at der ikke er udvidelse eller øget forurening i forbindelse med godkendelsen og derfor er afstandskravene ikke gældende.

Som det fremgår af ovenstående, er alle øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt.

Haderslev Kommunes vurdering

Ved udvidelse af dyrehold og etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg er der en række afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6 og 8, der skal overholdes. Udvidelse og ændringer af eksisterende dyrehold er ikke tilladt indenfor byzone og sommerhusområder, samt indenfor lokalplanlagte boligområder og områder til offentlige formål i landzone.

Tabel 8: Afstandskrav i henhold til Husdyrbrugloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for stald/gyllebeholder. Afstandene er afrundet, såfremt stalden/gyllebeholderen ikke ligger i umiddelbar nærhed af de angivne områder.

Afstand til anlæg m.v.	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven (m)	Stald/gyllebeholder (m)	Nærmeste anlæg
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	3 m	Stald 4
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	1.378	Gyllebeholder N
Vandløb/dræn og søer	15 m	64 m	Stald 4
Åbent vandløb	100 m	518 m	Stald 1
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	44 m	Stald 1 + Stald 3
Levnedsmiddelvirksomheder	25 m	>25 m	-
Beboelse på samme ejendom	15 m	6,5 m	Stald 4
Naboskel	30 m	6 m	Stald 1
Nabobeboelse uden landbrugspligt, Kystvejen 36	50 m	205 m	Gyllebeholder N
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse,	Min. 50 m	1.000 m	Stald 2

institutioner, rekreative formål og lign.			
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde	Min. 50 m	1.187 m	Gyllebeholder N

Tabel 9: Afstanden fra staldene/gyllebeholderne til en række områder. Afstanden er målt fra staldens/gyllebeholderens nærmeste punkt ift. området. Afstandene er angivet i meter og afrundet, såfremt anlægget ikke ligger i umiddelbar nærhed af de angivne områder.

	Stald/gyllebeholder (m)	Nærmeste anlæg
Kystnærhedszonen	191 m	Gyllebeholder v. Stald 2
Fredede områder	1.033 m	Gyllebeholder N
Strandbeskyttelseslinje	1.534 m	Gyllebeholder v. Stald 2
Skovbyggelinje	620 m	Stald 1
Sø- og åbeskyttelseslinje	2.919 m	Gyllebeholder N
Kirkebyggelinje	3.754 m	Gyllebeholder v. Stald 2
Fortidsmindelinje	1.123 m	Gyllebeholder v. Stald 2
Beskyttede sten- og jorddiger	21 m	Stald 2

Situationsplan over anlægget fremgår af Bilag 2.

Nærmeste nabobeboelse er Kystvejen 36, der ligger ca. 205 m nordvest for ejendommen. Afstandskravet på 50 m overholdes.

Område omfattet af husdyrbruglovens § 6 nr. 2 er beliggende ca. 1.000 m øst for Stald 2. Området er omfattet af Lokalplan 24-4 Haderslev, Rekreativt område ved Espagervej. Nærmeste byzone er beliggende ved Stubbom, Aller, nordvest for ejendommen. Området er et sommerhusområde. Afstanden hertil er ca. 1.187 m.

Det kan konstateres, at husdyrbrugets anlæg overholder fastsatte afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6.

I henhold til Husdyrbruglovens § 8 er afstandene til naboskel, beboelse samme ejendom og ikke-almene vandforsyning, ikke overholdt. Den målte afstand fra Stald 1 til naboskel er ca. 6 m. Afstanden til beboelse samme ejendom er ca. 6,5 m fra Stald 4 og afstanden til ikke-almene vandforsyning er ca. 3 m.

I henhold til lovgivningen er etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, ikke tilladt, hvis afstandskravene ikke er overholdt og der skal normalt gives dispensation. I nærværende sag, er der tale om at afstandskravene ikke er overholdt for det eksisterende staldanlæg, hvorfra der ikke sker en forøgelse af forureningen. Derved vurderer Haderslev Kommune, at der ikke er behov for dispensation og at kravet er overholdt.

Hertil kan det konstateres, at husdyrbruget ikke er placeret i forbudszone på 10 m fra kategori 1 og 2 natur jf. Husdyrbruglovens § 7.

Kommunen gør opmærksom på, at ejer skal sikre, at alle dræn indenfor 15 m fra stalde, gyllebeholdere o. lign. enten fjernes eller lægges i lukkede ledninger. Omlægning af dræn kan kræve tilladelse efter vandløbsloven.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen er beliggende i et område der i følge kommuneplanen er omfattet af en række forskellige retningslinjer. I nedenstående tabel fremgår hvilke retningslinjer der gælder.

Området er præget af landbrugsproduktion og bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		X
Større sammenhængende landskaber	X	
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområde	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder	X	
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Ifølge Haderslev Kommunes kommuneplan er følgende gældende for udpegningerne:

Særlige værdifulde landbrugsområder

Retningslinje

I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Redegørelse

Landbrugsjord er en begrænset ressource til fødevarer- og energiproduktion, og derfor er det vigtigt i videst muligt omfang at sikre den værdifulde landbrugsjord mod anden anvendelse.

Det er derfor Trekantområdets mål at skabe klare rammer for en bæredygtig udvikling af landbrugserhvervet. I den forbindelse skal der skabes den nødvendige balance mellem investeringsikkerhed og udviklingsmuligheder for landbruget over for hensyn til natur, miljø og naboer samt byudvikling.

Det overordnede formål med de særligt værdifulde landbrugsområder er derfor at udpege arealer, der fastholdes til landbrugsformål for at sikre produktionen af:

- Afgrøder, herunder specialafgrøder under hensyntagen til bl.a. jordbund, arrondering, vanding og klima.
- Husdyr under hensyntagen til mulighed for forsyning og afsætning af foder, energi og gødning m.v.

Trekantområdets udgangspunkt er, at de arealer, der i dag bruges til landbrugsformål, er værdifulde. Der er imidlertid en række andre arealinteresser, der har indflydelse på brugen af landbrugsjorden, hvilket bevirker, at landbrugets interesser ikke altid kan vægtes højest.

Større uforstyrrede landskaber

Retningslinje

De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes.

Redegørelse

Større uforstyrrede landskaber defineres som større områder, som i vidt omfang er friholdt for større tekniske anlæg, infrastrukturanlæg som lufthavn, motorvej og jernbane, større råstofindvinding, større bysamfund og væsentlig bymæssig påvirkning i øvrigt samt større ferie- og fritidsanlæg som motorbaner, større skydebaner og feriecentre. Med større tekniske anlæg er der først og fremmest tale om høje anlæg, der er synlige over større afstande som vindmøller, master, højspændingsanlæg, skorstene m.v.

Tages der ikke hensyn til dette ved den fremtidige placering af store anlæg, mister landskabet afgørende identitet og oplevelsesværdi. Landskabsanalyser og visualiseringer skal i tvivlstilfælde sikre, at der ved opførelse af større bygninger og større tekniske anlæg i det åbne land tages de nødvendige landskabelige og arkitektoniske hensyn.

Vurdering

Projektet omfatter ikke nybyggeri på ejendommen, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav. Der er ingen nye bebyggelser involveret i godkendelsen. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig

anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen er beliggende i landzone, i Store Anslet, der ligger 6,6 km sydøst for Christiansfeld.

Ejendommens bygninger inkl. ligger indenfor område udpeget som "særlig værdifulde landbrugsområder" i Haderslev Kommuneplan 2017³. I de særligt værdifulde landbrugsområder tages der højde for, at landbruget kan udvikle sig med hensyntagen for omgivelserne.

§ 3 søen beliggende ved ejendommen er omfattet af udpegningen naturbeskyttelse.

Der findes ingen beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen. Nærmeste kirkebeskyttelseslinje ligger ved Fjelstrup Kirke, ca. 3,7 km sydvest for Stald 2.

Der findes ingen skovbyggelinjer i nærheden af ejendommen. Nærmeste skovbyggelinje er omkring skoven ved Sandersvig, ca. 620 m fra ejendommen. Skoven er også omfattet af fredskov udpegningslinje. Der er igen sø- eller åbeskyttelseslinjer.

Da ændringen af dyreholdet sker i eksisterende stalde der ligger i sammenhæng med de eksisterende bygninger, vurderer Haderslev Kommune, at udvidelsen ikke vil nogen negativ påvirkning af landskabet og at de gældende retningslinjer i kommuneplanen er overholdt.

Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Gyllebeholdere er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4.400 m³, som udgøres af tre gyllebeholdere på 700, 1.200 og 2.500 m³. Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 4.500 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 130 søer, 4.500 smågrise og 4.500 slagtesvin.

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området hvilket omfatter det lovpligtige flydelag på de beholdere.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af slagtesvin

---

³ <http://kommuneplan2013.haderslev.dk/dk/forside/velkommen/>

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at opbevaring af husdyrgødning i gyllebeholder sker i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Overfladearealet på beholderne er beregnet til henholdsvis 169, 293 og 610 m², svarende til et samlet overfladeareal på 1.072 m².

Idet overfladearealet af gødningsopbevaringsanlæg er betydende for den beregnede ammoniakemission fra det samlede husdyrbrug, stilles der vilkår i til gyllebeholdernes overfladeareal.

Da de to gyllebeholdere ved ejendommen ligger mindre end 100 m fra den nærliggende § 3 sø træder husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 i kraft. Det betyder, at der skal foretages en vurdering af om beholderne ligger i risikoområde. Risikoområder er arealer med et gennemsnitligt fald på mere end 6 grader ned mod et vandløb eller en sø. Hældningen beregnes efterfølgende ud fra højdeforskellen mellem beholder og vandløb og afstanden til vandløb eller sø i lige linje.

Der er aflæst en højdeforskel mellem beholderen tættest på § 3 søen på 0,25 meter, og med en afstand mellem beholder og sø på 81 meter beregnes hældning = $0,25/81 \times 100 = 0,31 \% \approx 0,18^\circ$. Beholderen er derfor ikke beliggende i risikoområde, og der er derved ikke krav om beholderbarriere.

Der er aflæst en højdeforskel mellem beholderen længst væk fra § 3 søen på 0 m. Beholderen er derfor ikke beliggende i risikoområde, og der er derved ikke krav om beholderbarriere. Der er for begge beholdere krav om beholderalarm.

Foruden flydende husdyrgødning fra produktionen på ejendommen, kan der tilledes vand fra nedbør på pladser med fast belægning, samt vand fra vask af stald. Desuden kan vand fra vask af maskiner tilledes gyllebeholderen. Kommunen gør i den forbindelse opmærksom på regler for indretning af afløb fra stalde, befæstede arealer m.v. jf. bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 24-26.

Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om maksimale antal dyr i staldene, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år. Kommunen gør dog opmærksom på, at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for dyreholdets størrelse, og dermed den årlige mængde producerede husdyrgødning.

I forbindelse med afhentning/levering af husdyrgødning kan der opstå lugtgener for de omkringboende. For at begrænse lugtgenerne vil der blive stillet vilkår om, at omrøring af gyllebeholderen først påbegyndes umiddelbart før afhentning. Derudover skal håndteringen af husdyrgødning altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.

Det vurderes, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre naboer mod unødige gener ved udbringning af husdyrgødning.

Vurdering af BAT

Haderslev Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet gyllebeholderen har tæt bund og vægge. Jf. BREF-dokumentet er opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholder at betragte som BAT.

Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Der anvendes tørfoder. Foderet leveres til siloer og foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune bemærker, at ansøger løbende skal være opmærksom på forbruget af foder samt tiltag, der kan medvirke til, at forbruget minimeres mest muligt. Ved udarbejdelse af foderplaner optimeres tildelingen af N og P tilpasset dyrenes behov. Dette vil medføre, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres.

Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 2.508 kg N/år, hvilket er samme emission i forhold til nudrift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er

Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
---	---

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Tabel 10. Afstande til de forskellige naturtyper.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Kategori 1 natur med højest deposition ligger over 1,6 km nordvest for ejendommen. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger over 7 km meter nord for ejendommen. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,1-0,6	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens

				afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrige § 3 natur		0,4-1,1	0,0	Nærmeste øvrig natur ligger ca 60 m vest for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0 kg N/ha/år og der vurderes derfor at der ikke sker en ændring af tilstanden i § 3 området.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		x
Markfirben		x
Stor vandsalamander		x
Spidssnudet frø		x
Arter af flagermus		x
Ulv		x

Arter der kan have levested, fødesøgningområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Det nærmeste område hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og vandsalamander) er en sø der ligger i en afstand af ca. 100 m vest for anlægget. Området påvirkes minimalt med ammoniakdeposition fra produktionen.

Der er ingen aktuelle registreringer af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet i nedenstående. Det ansøgte har i beregningerne en samlet emission på 2.508 kg NH₃-N/år og meremissionen er 0,0 NH₃-N/år i forhold til nudrift og 8-årsdrift.

Samlet emission: **2507,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Figur 1. Samlet emission, for ansøgte, nudrift og 8-års drift.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

I Husdyrbrugloven, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven og habitatdirektivet er der opstillet en række kriterier for beskyttelse af naturen.

Husdyrbruglovens § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme over for udledning af luftbåret kvælstof. Den mest sårbare natur findes i de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder), som bl.a. omfatter de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv. I Husdyrbrugloven er denne type af natur betegnet som kategori 1-natur (§7, stk. 1, nr. 1) og omfatter en lang liste af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, som fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Den sårbare natur – kategori 2-natur (§7, stk. 1, nr. 2) - omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 2 drejer det sig om naturtyperne højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Den mindre sårbare natur – kategori 3-natur – består af den natur, som ikke er omfattet under kategori 1 og 2. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 3 fremgår, at det er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev, der er defineret som kategori 3-natur sammen med ammoniakfølsomme skove, som ligger uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til de forskellige naturkategorier fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tabel 11: Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til forskellige naturkategorier

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen
<i>Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1</i>	<i>Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden</i> <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
<i>Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2</i>	<i>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år</i>
<i>Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og ammoniakfølsomme skove</i>	<i>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.</i>

Tabel 12. Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Surt overdrev	3.372 m mod NV	0	0	0

Kategori 2				
Overdrev	7.590 m mod N	0	0	0
Kategori 3				
Pot. N-følsom skov (Gl. skovbund mod øst)	426 m mod Ø	0	0	0,3
Mose	585 m mod NV	0	0	0,1

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-natur er et surt overdrev (6230), som findes ca. 3,4 km nordvest for det ansøgte projekt. Naturområdet er beliggende i Natura 2000-område nr. 112 Lillebælt indeholdende Habitatområde nr. 96 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 47.

Totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet er derfor overholdt også set i forhold til eventuelle kumulative effekter.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 7,6 km nord for det ansøgte projekt. Den beregnede totaldeposition er til begge overdrev beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet er derfor overholdt.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 585 m nordvest for det ansøgte projekt. Den beregnede ammoniak deposition er 0,0 kg N/ha/år. Den nærmeste kategori 3-skov, er karakteriseret som gammel skovbund og beliggende ca. 426 m øst for ejendommen. Merdepositionen til skovområdet er beregnet til henholdsvis 0,2 kg N/ha/år. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at skovens eller mosens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁴ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁵ § 16b skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 13: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget.

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø ved ejendom	64 m	0	0	1,1
Sø mod øst (Stald 2)	463 m	0	0	0,3

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

⁵ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 1176 af 23/07/2020

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er to søer, som ligger mellem 64-463 m fra anlægget. Se ovenstående tabel. Søerne modtager ingen merdeposition af ammoniak fra anlægget. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Anslet Bygade 12.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Bilag IV arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Haderslev Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte.

Ifølge "Overvågning af arter 2004-2011" (Rapport fra DCE nr. 50, 2013) har der været observeret stor vandsalamander, en række paddearter, markfirben og en række flagermusarter indenfor en afstand af 10 km fra ejendommen.

Der er ifølge Naturdata er der ikke fundet beskyttede arter fra Habitatlisten inden for en radius af ca. 1 km fra ejendommen. I forbindelse med projektet fjernes der ikke beplantning eller ældre staldbygninger, og evt. flagermus i området vurderes ikke at blive påvirket.

Der sker ikke direkte påvirkning af vandhuller eller vandløb i form af forurening eller overskygning, som vil påvirke levesteder for Stor vandsalamander eller de forskellige paddearter, som potentielt kan være i området. Det vurderes, at potentielle yngle- og rasteområder for Spidssnudet frø ikke isoleres ved det ansøgte projekt.

Fælles for alle bilag IV-arter, der er truffet i Haderslev Kommune er, at den ansøgte emission og den deraf beregnede deposition vurderes at være ubetydelig for arterne.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau er overholdt. På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved, det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Lugt

Ansøgers beskrivelse

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

Tabel 14. Oversigt over lugt fra produktionen.

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	17.100	43.471	17.100	43.471

Ansøgt drift	17.100	43.471	17.100	43.471
Forskel	0	0	0	0

Som angivet i tabellen er der ingen ændring i lugtemissionen fra staldene.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Kystvejen 36 (enkelt bolig)	0	Ny	135	571	Ja
Anslet Bygade 7 (samlet bebyggelse)	0	Ny	155	122	Nej
Sommerhusområde (byzone)	0	Ny	436	1547	Ja

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til samlet bebyggelse ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig. Dispensationen søges hermed.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande. Det samme gør sig gældende for beboelser ejet af ejeren af husdyrproduktionen.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav. Det vurderes på den baggrund at driften af ejendommen kan fortsættes uden det vil medføre særlige lugtgener i området.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbrugloven fastlægger beskyttelsesniveauet for lugt fra staldanlæg. Kriteriet for lugtgener er for byzone (5 OUE/m³), samlet bebyggelse (7 OUE/m³) og enkelt bebyggelse (15 OUE/m³). Husdyrbrugloven stiller ikke krav til lugtpåvirkning af boliger *med* landbrugspligt eller ejet af ansøger.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt ved nærmeste naboer eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser eller 300 m fra samlet bebyggelse/byzone.

Nærmeste enkelt bolig i landzone er Kystvejen 36, beliggende ca. 205 m nordvest for ejendommen. Samlet bebyggelse er udpeget som Anslet Bygade 7, beliggende ca. 90 m øst for ejendommen. Byzone er sommerhusområdet Stubbom, Aller, der ligger ca. 1,2 km nordnordvest for ejendommen.

Nærmeste lokalplanudlagte område, Lokalplan 21-4 Rekreativt område ved Espagervej, der ikke er omfattet af byzone, er beliggende 1.000 m øst for staldanlægget, Stald 2, der ligger syd for selve ejendommen.

Der er foretaget initiativer til minimering af lugtudbredelse såsom god staldhygiejne og renholdelse af omgivelserne på ejendommen.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Kystvejen 36	0	FMK	130,8	130,8	527,5	Ja
Anslet Bygade 11	0	FMK	155,3	155,3	123,5	Nej
Anslet Bygade 2	0	FMK	155,3	155,3	123,4	Nej
Anslet Bygade 2	0	FMK	155,3	155,3	123,2	Nej
Anslet Bygade 7	0	FMK	155,3	155,3	121,8	Nej
Lokalplan	0	NY	244,2	233,9	1195,9	Ja
Knud, Fjelstrup	0	FMK	413,5	413,5	1824,2	Ja
Stubbom, Aller	0	FMK	413,5	413,5	1505,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

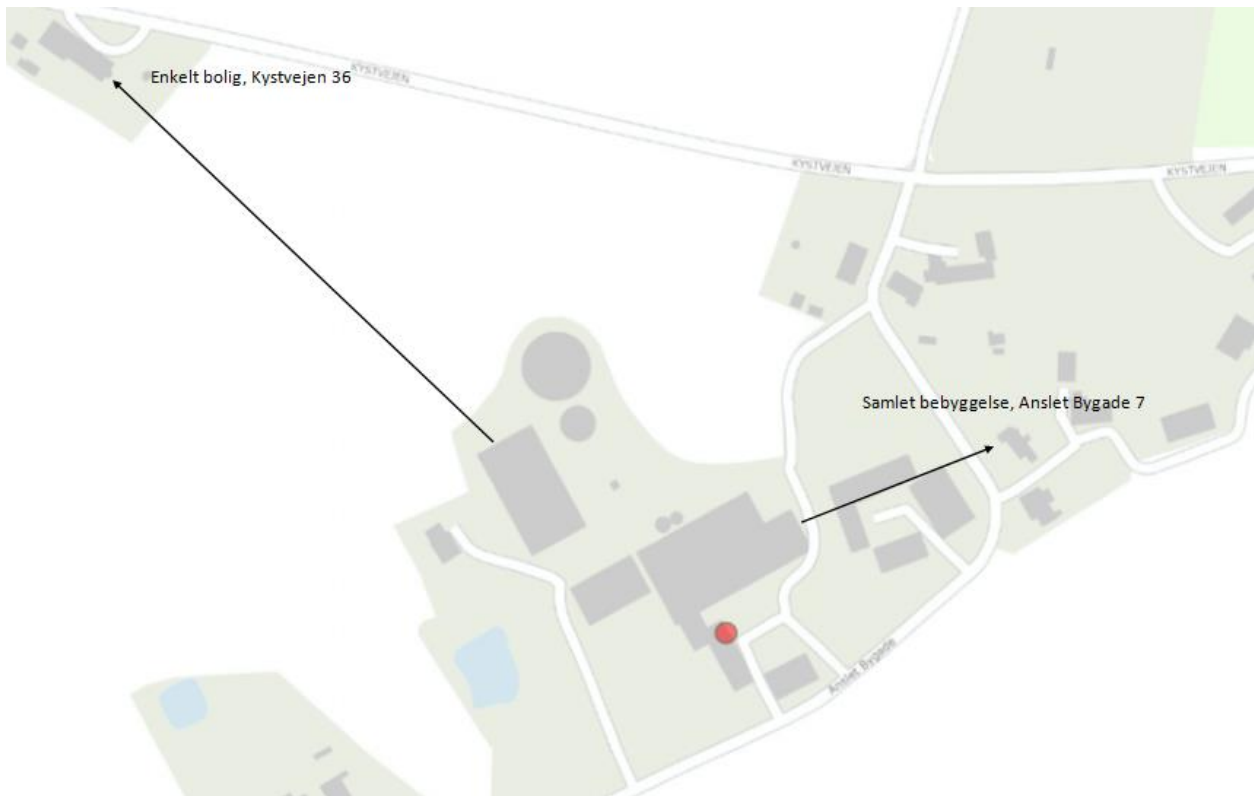
* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 555 m

Figur 2: Resultat af lugtberegningen fra husdyrgodkendelse.dk.

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 555 m.

De udpegede områdetyper ses på nedenstående figurer.

Figur 3: Områdetypen enkeltbolig og samlet bebyggelse.

Figur 4: Områdetypen byzone.

Figur 5: Områdetypen lokalplan i landzone.

Det ansøgte overholder de gældende lugtgenekriterier til enkelt bolig og til byzone. Til samlet bebyggelse overholder den ansøgte produktion lugtgenekriteriet ved anvendelse af 50%-reglen. Det betyder, at genekriteriet i forhold til den vægtede gennemsnitsafstand ikke er overholdt, men at der kan søges om dispensation i henhold til § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Haderslev Kommune har vurderet, at der i nærværende ansøgning, kan gives dispensation, i det udvidelsen sker i eksisterende stalde og da der er tale om en konvertering af den eksisterende produktionstilladelse til stipladsmodellen. Den nyeste viden har konkluderet, at det ikke er antallet af dyr i stalden der medvirker til lugtgener, men overfladearealet i staldene og da der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer, er lugtpåvirkningen uændret til omgivelserne. Det er derfor Haderslevs Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende og der gives derfor dispensation i henhold til § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Støjkluder og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Støj

Der kan forekomme støjkluder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift
- Korntørring

Driftsperiode for støjkluder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er automatisk fodring 4 gange pr. dag. Blanding af foder foregår i foderladen. Kompressoren er afskærmet således at støjen reduceret. Mølle og blandeanlægget er placeret inden døre i foderladen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkilder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er etableret en særskilt tilkørsel til ejendommen fra syd, som betyder at trafikken til og fra ejendommen ledes udenom de nærmeste naboer. Der er således ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart til indkørslen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Haderslev Kommunes vurdering

Der vil kunne være støj til omgivelserne i forbindelse med indblæsning eller maling af foder, transporter til og fra ejendommen og ventilation. Haderslev Kommune vurderer dog, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af fremsendte oplysninger, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Støv

Ansøgers beskrivelse

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder og mineraler.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være indlæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende. Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lys

Ansøgers beskrivelse

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøger oplyser, at der som udgangspunkt vil være lys i stalden i dagtimerne i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Der vil ikke være lys i stalden om natten. Lys fra ejendommen vil derfor ikke være til gene om for naboer, f.eks. ved konstant lys hele natten.

Lysudfaldet fra stalden vurderes begrænset på baggrund af vinduernes størrelse og det forhold, at normal staldbelysning primært er tændt i tidsrummet 06.00-20.00.

Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Der anvendes kommunalbekæmpelsesordning.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Bekæmpelse af fluer på ejendommen vurderes at foretages efter de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet,

https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

Ved den fornødne bekæmpelse af fluer vurderes det ansøgte ikke at give anledning til gener for omkringboende. Hvis virksomheden desuden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderer vi, at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Der stilles vilkår hertil.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Tabel 15. Transport fra ejendommen.

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	52	52
Korn	75	75
Halm	50	50
Transport smågrise	52	52

Afhentning slagtesvin	52	52
Afhentning slagtesøer	16	16
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	182	182
Affald	29	29
Brændsel	2	2
Transporter i alt	562	562

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen foregår af særskilt indkørsel. Langs med Anslet Bygade findes der andre beboelser. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, og der er ingen stigning i antallet af transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Haderslev Kommunes vurdering

I henhold til ansøgningens oplysninger forventes antallet af transporter at være estimeret til ca. 562 årlige transporter, der primært udgøres af foder leverancer fra anden ejendom samt kørsel med husdyrgødning. Gennemsnitligt forventes ca. 1-2 transporter dagligt. Antallet af transporter forventes ikke at stige i forbindelse med ansøgte.

Ud fra det samlede dyreholds størrelse vurderer Haderslev Kommune, at der er tale om et begrænset antal nødvendige transporter på årlig basis. For at mindske eventuelle støjgener stilles der dog vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 -18.00.

Idet landzone er at betragte som landbrugets erhvervsområde, må beboere af boliger i landzonen derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, som f.eks. øget trafik til og fra landbrugsejendommen i højsæsonen. Kørsel på ejendommen i forbindelse med den årlige høst og drift af markerne foregår indenfor en afgrænset periode, og er en del af det sæsonbetonede arbejde, som må accepteres ved en landbrugsbedrift.

Kørsel internt på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener for nærmeste nabobeboelser. Der er ikke interne transportruter, der passerer direkte forbi omkringboende.

Det er ikke muligt at regulere transporter i forbindelse med husdyrbrug ud fra standen af den offentlige vej og evt. fremtidig nødvendig vedligeholdelse af den. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Hvis vejen er i en dårlig stand, vil det være kommunens vejmyndighed, som skal se på vejen.

Samlet vurderes det, at transport til og fra ejendommen som følge af den ansøgte husdyrproduktion ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald

Ansøgers beskrivelse

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Haderslev Kommune. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Haderslev Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal

kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr – Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen, skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Haderslev Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i containere. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie opbevares i tætte tromler med låg e. lign. Der tale om enkelte tromler med olie til

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe og smågrise opbevares i container indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved indkørslen til slagtesvinestalden beliggende syd for ejendommens øvrige bygninger.

Klinisk risikoaffald

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.). Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Haderslev Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Haderslev Kommune.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/erhverv/erhvervsaffald/farligt-affald>.

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Pesticider/kemi

Pesticider opbevares i rum uden afløb. Kemikalier til rengøring opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Olie

Der findes 3 stk. 2.500 l olietanke i maskinhuset. Tanken er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav.

Spildevandsmængde

Tabel 16: Spildevand fra produktionen.

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse og personale	200 m ³	udledning	septiktank

300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning. Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder. Sanitært spildevand ledes til septiktank og derfra til nedsivning.

Tagvandet afledes dræn og herfra til havet.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Aalborg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Haderslev Kommunes vurdering

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Der stilles vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, der står under afsnittet Jord, grundvand og overfladevand.

BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ansøgers beskrivelse

Alle stalde er med delvise spaltegulve eller med drænede spaltegulve. Der er tale om eksisterende stalde og BAT niveauet er overholdt.

Tabel 17: BAT og den faktiske emission.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	2.079	429	2.508
Faktisk emission Kg N/år	2.079	429	2.508
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

BAT- niveauet er beregnet som eksisterende staldafsnit.

Haderslev Kommunes vurdering

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ammoniakfordampningen fra staldanlægget er i www.husdyrgodkendelse.dk beregnet til at være 2.508 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2079	429	2508
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2079	429	2508
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 6: Beregning af BAT-niveau fra husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningssystemet er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste og de tilknyttede standardvilkår for BAT fra 2011. BAT-niveauet afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. BAT-emissionsgrænsen er derfor beregnet til 2.508 NH₃-N/år.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte lever op til BAT for så vidt, angår staldindretning og herunder emission af ammoniak.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end at ammoniakemissionen skal være overholdt.

Ressourceforbrug

Ansøgers beskrivelse

Energiforbrug

Tabel 18: Energiforbrug.

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	105.000 kWh	105.000 kWh
Udtørring stald	Halm	Halm
Opvarmning stald	Halm	Halm
Dieselolie	10.000 l	10.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Elforbruget på ejendommen ligger over normerne, hvilket skyldes at staldene er ældre. Der er en igangværende proces med udskiftning til mindre energiforbrugende udstyr, herunder LED lys og energibesparende ventilatorer. Der udskiftes i med den hastighed som det nuværende udstyr nedslides.

Vandforbrug

Tabel 19: Vandforbrug.

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	3500 m ³	3500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³

Bedriften forsynes vand fra Hejsager Vandværk. Der forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes at BAT overholdes i forhold til energi- og vandforbruget bl.a. ved at vand- og elforbruget registreres.

Kommunen vurderer, at udgifterne til el og vand i sig selv vil anspore til at spare på ressourcerne, hvorved nye anlæg forventes etableret med energibesparende installationer. Det vurderes, at el og vandforbrug bør overvåges for at sikre opmærksomhed på reduceret forbrug af ressourcer og energibesparende anlæg.

Lovens formål er blandt andet særlig at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer (§1 stk.2, 2)), hvorfor Haderslev Kommune stiller vilkår om registrering af forbruget af el i relation til normtal for at begrænse spild og forbruget af ressourcer.

Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Logbog for flydelag på gylletanke

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og

management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Haderslev Kommunes vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Haderslev Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningens forudsætninger og tilladelsens vilkår overholdes.

Desuden skal det sikres, at husdyrbruget ved tilsyn kan dokumentere lovpligtig egenkontrol indenfor f.eks. logbog for flydelag på gyllebeholder, skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom, dokumentation for fodring- og fodringsteknikker etc. samt registrering af energi- og vandforbrug.

Vilkårene i denne miljøtilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Risici og håndtering

Ansøgers beskrivelse

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares aflåst og i rum uden afløb.

Oplag af olie

Der findes 3 stk. 2.500 l olietanke i maskinhuset. Tanken er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Haderslev Kommunes vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Haderslev Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningens forudsætninger og tilladelsens vilkår overholdes.

Desuden skal det sikres, at husdyrbruget ved tilsyn kan dokumentere lovpligtig egenkontrol indenfor f.eks. logbog for flydelag på gyllebeholder, skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom, dokumentation for fodring- og fodringsteknikker etc. Hertil er der for at forebygge uheld med husdyrgødning i nærliggende § 3 sø med krav om beholderalarm.

Ophør

Haderslev Kommunes vurdering

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvar for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, skal meddeles til tilsynsmyndigheden.

Haderslev Kommune vurderer, at der ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal foretages en fuldstændig oprydning på ejendommen. Dvs. dyr skal sælges/bortskaffes, affald, kemi og olie skal fjernes. Foderlagre og gyllebeholderebeholder skal tømmes, og bygninger og anlæg skal rengøres. Der stilles vilkår herom.

Hvis besætningen rammes af sygdom, skal dette håndteres efter gældende lovgivning.

Haderslev Kommune stiller vilkår om, at husdyrbruget senest 4 uger efter driftsophør anmelder dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

Samlet vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan ændres og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Det vurderes, at produktionen hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Ligeledes vil projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder herunder bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget. Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

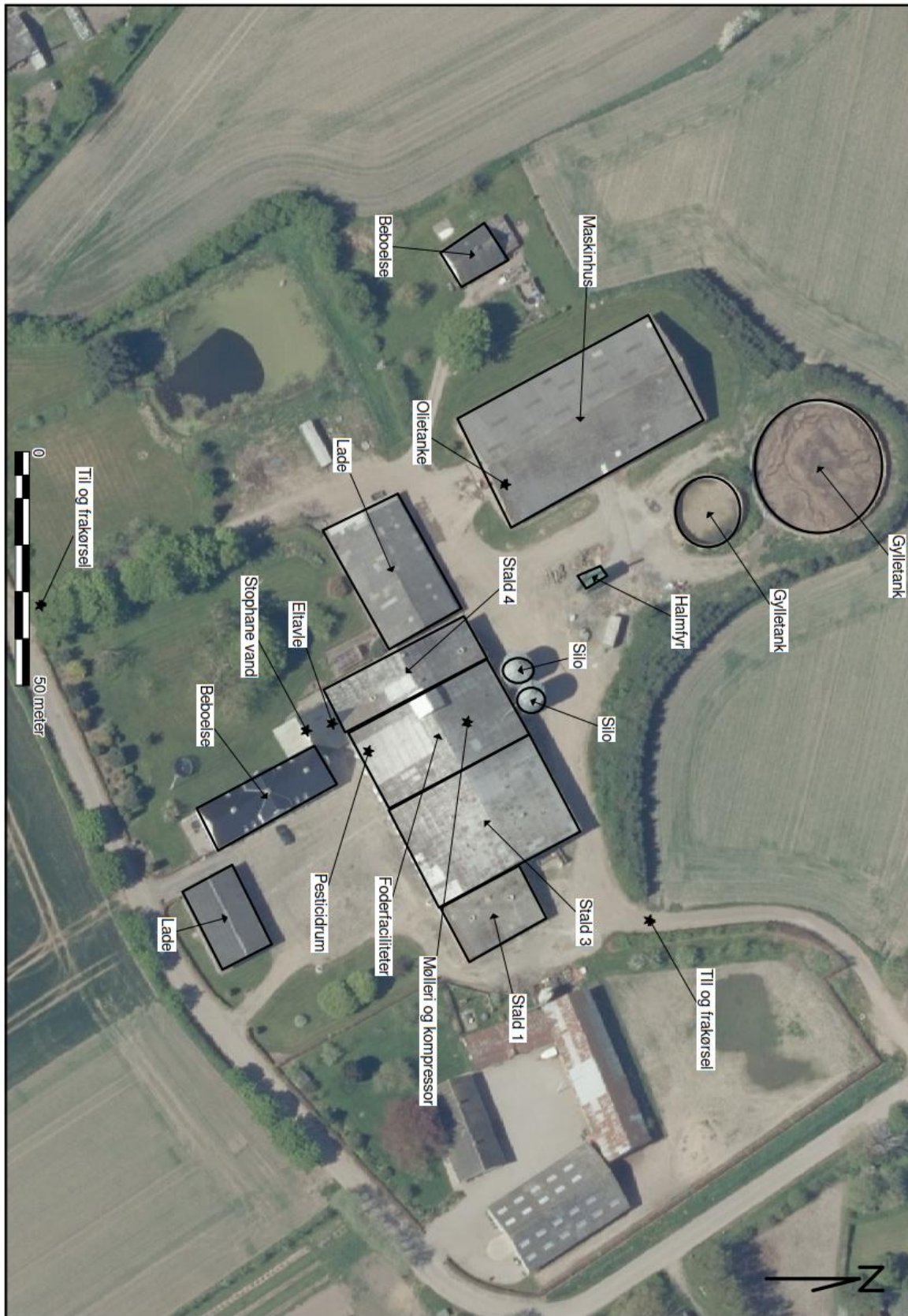
- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. – [LBK nr. 520 af 01/05/2019](#) (Husdyrbrugloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr. 1261 af 29/11/2019](#) (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder.

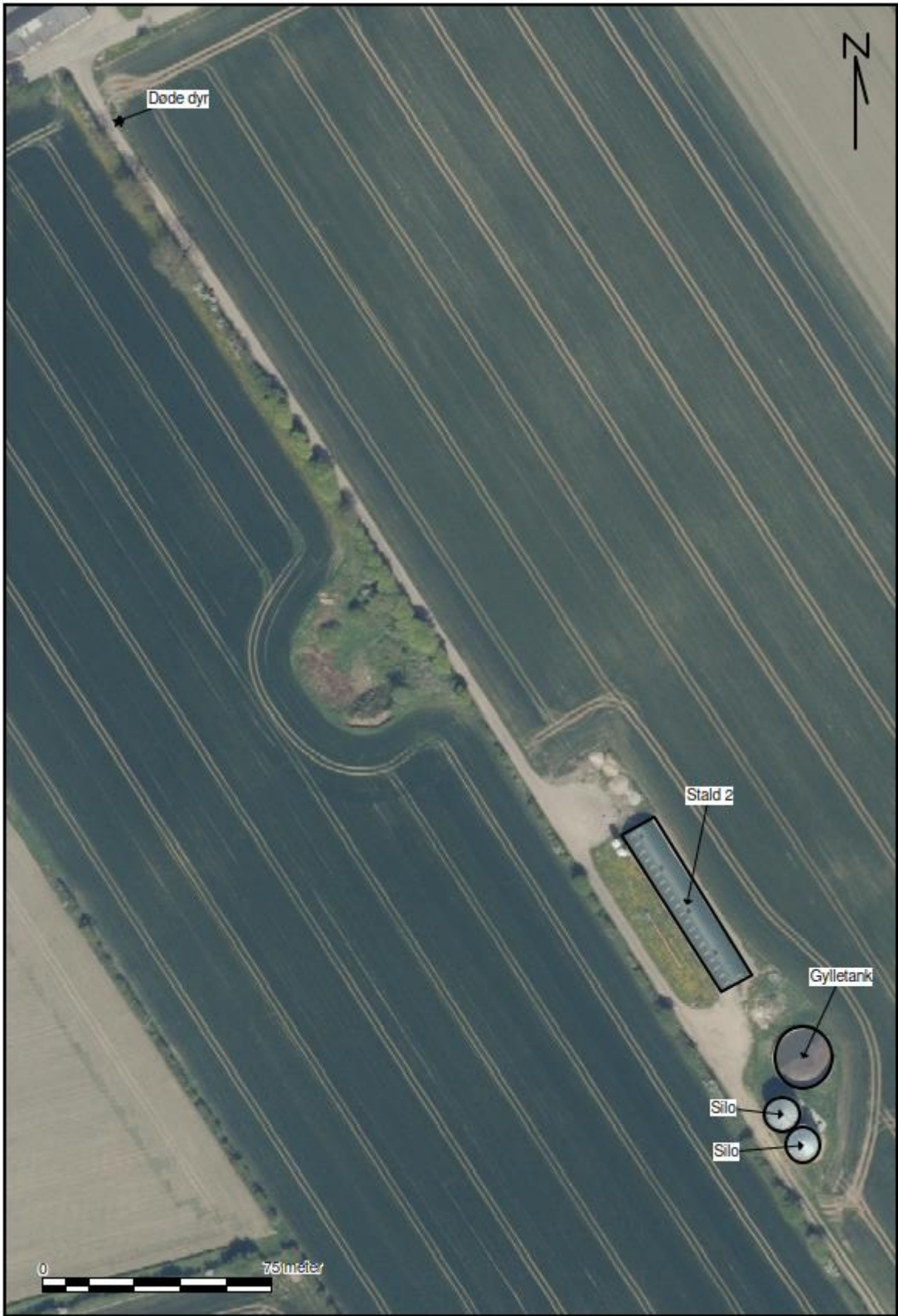
Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøgodkendelse, er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [LBK nr. 1218 af 25/11/2019](#) (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 1217 af 25/11/2019](#) (Vandløbsloven).
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr. 224 af 08/03/2019](#) (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1257 af 27/11/2019](#) (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#) (Habitatbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr. 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven).
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#)).
- Bekendtgørelse af lov om forurennet jord - [LBK nr. 282 af 27/03/2017](#) (Jordforureningsloven).
- Kommuneplan 2017-2029, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>.

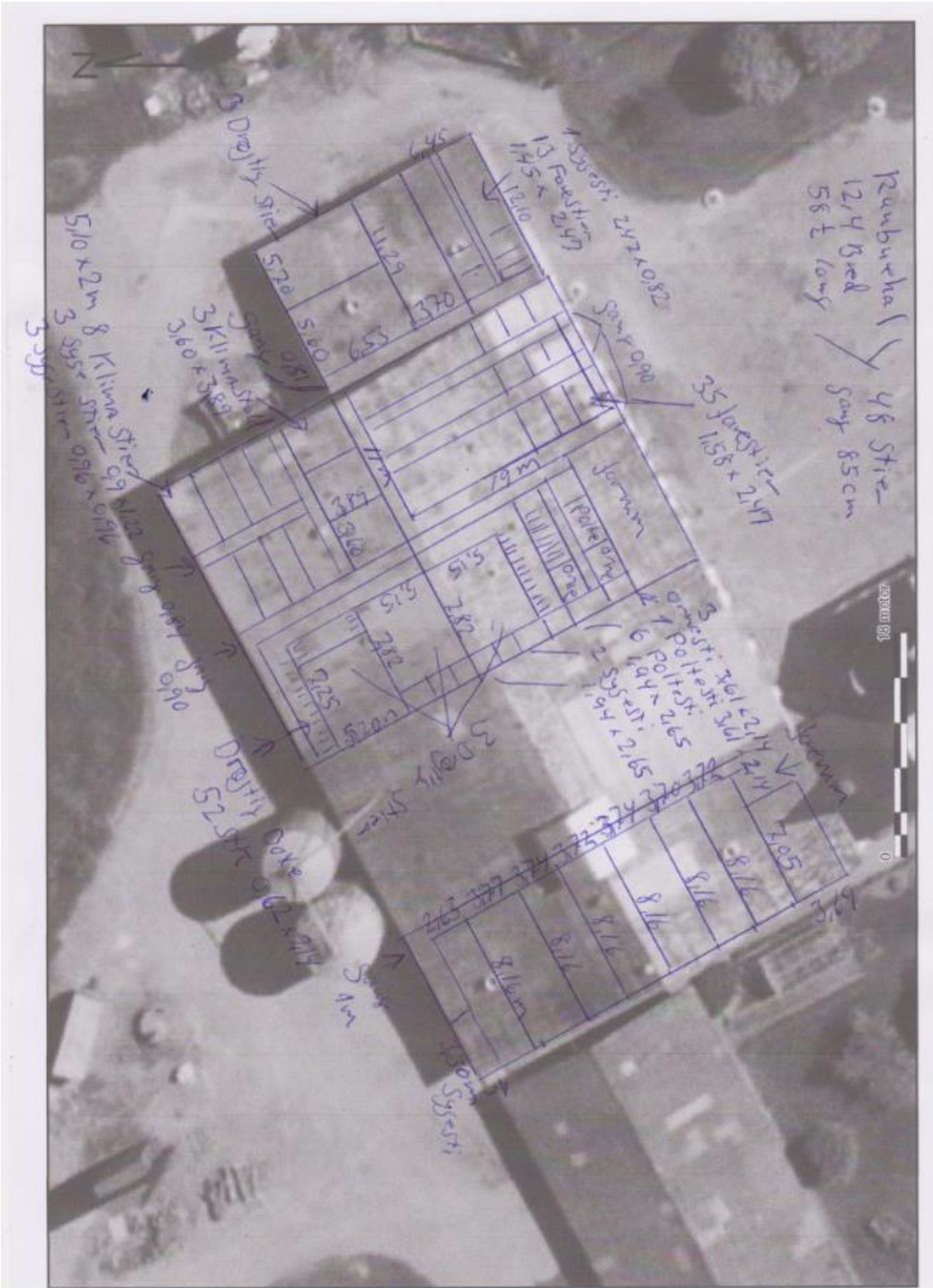
Ved fremtidige ændringer af love og regler: Se *Senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

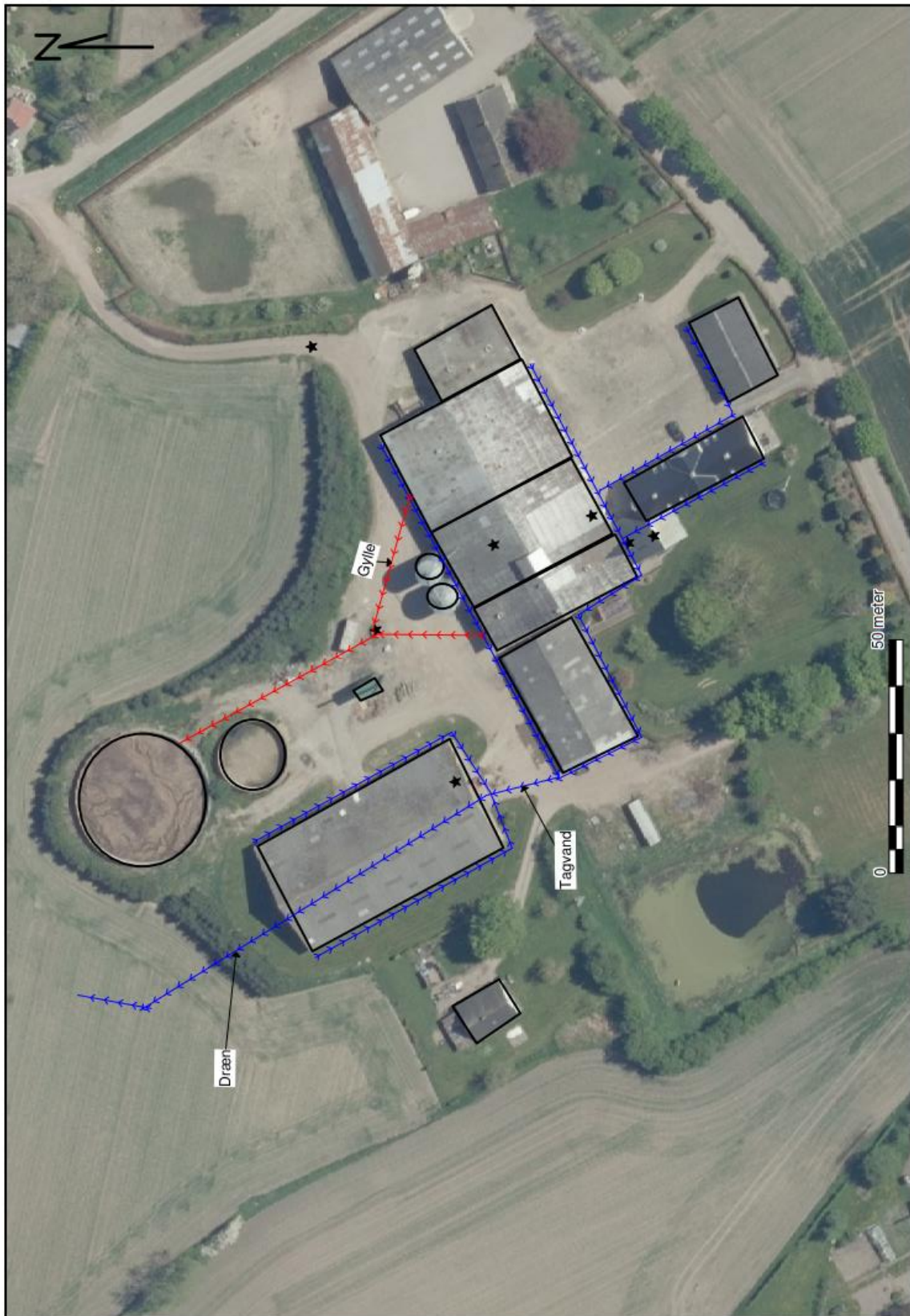

Bilag 3: Produktionsarealer

Bilag 4: Afløbsplan

Bilag 5: Miljøansøgning

Ansøgning om miljøgodkendelse for

svineproduktionen

Anslet Bygade 12

6100 Haderslev

Datablad

Ansøger og ejer	Lars og Anton Gammelgaard Anslet Bygade 12 6100 Haderslev Mail: ansletgaard@hotmail.com
	Kontaktperson på miljøsagen: Anton Gammelgaard Mobil: 4042 3312 Mail: ansletgaard@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev
CVR-nummer	18548402
CHR-nummer	71827
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100022739
Matrikel-nr.	128, Anslet, Fjelstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	216322
Konsulent	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning - CVR 25914562 Jakob Altenborg Cand.Scient i biologi. jakob@miljoeognatur.dk , mobil 26259791 Byrumvej 30, 9940 Læsø
Ansøgning indsendt	07-02-2019

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Anslet Bygade 12. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Anslet Bygade 12, 6100 Haderslev. Der opføres ikke nye bygninger.

Ejendommen er beliggende i det åbne land og der er ca. 1,2 km til sommerhusområde ved Hejlsminde der ligger nordvest for ejendommen. Sommerhusområdet er nærmeste byzone i området. Der er ca. 140 m til nærmeste samlede bebyggelse – Anslet.

Lugtemissionerne i forhold til nærmeste nabo og byzone er overholdt. Til samlet bebyggelse er lugtgenafstanden ikke overholdt, men der sker ingen udvidelse af produktionsarealet på ejendommen og derfor kan der gives en dispensation for afstandskravet hvis den vægtede gennemsnitsafstand til området er over 50 % af genafstanden, hvilket den er. Der er derfor søgt om dispensation for afstandskravet.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Da der ikke er tale om udvidelse eller ændring af produktionen i forhold til den nuværende produktion, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Datablad	57
Forord.....	58
Ikke teknisk resumé	60
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	62
Tidligere godkendelser	17
Biaktiviteter	17
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	63
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	63
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.....	65
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	16
B.4 Beliggenhed og omgivelser.....	67
Landskabs og planmæssige forhold	68
B.5 Ammoniakemission	71
Natur	26
B.6 Lugtemission.....	74
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	76
Støj	35
Rystelser	36
Lys	77
Fluer og skadedyr	78
Støv	78
Transport	78
Egenkontrol	80
Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:	45
Risici og håndtering	46
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	82
Døde dyr	41
Spildevandsmængde.....	42
Energiforbrug	44
Vandforbrug	84
Reststoffer	43
Foder	85
B.9 Valg af BAT	87
B.10 Grænseoverskridende virkninger	88

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

- ingen

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med søer og slutfedning af slagtesvinene. Produktionsarealet udgør samlet 1599 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv eller drænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved konkret opmåling af staldene, jf. vedhæftede bilag.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Drægtige søer Delvist spaltegulv	167	167	167
Stald 2	Slagtesvin Drænet gulv	676	676	676
Stald 3	Søer mm. Delvist spaltegulv	522	522	522
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	234	234	234

Ovenstående skema og opgørelsen af produktionsarealet ud fra stistørrelse, betyder desuden at efterfølgende kontrol kan udføres efter dette skema, sammenholdt med situationsplanen.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholdere er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4400 m³, som udgøres af tre gyllebeholdere på 700, 1200 og 2500 m³. Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 4500 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 130 søer, 4500 smågrise og 4500 slagtesvin.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området hvilket omfatter det lovpligtige flydelag på de beholdere.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af slagtesvin.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der er ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgang til stipladsmodellen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1186 m	Sommerhusområde	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1004 m	Rekreativt område mod sydøst	50 m
Nabobeboelse	25 m	Anslet Bygade 10	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	6	25 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer
Fælles vandindvindingsanlæg	1386	50 m	Ja	
Vandløb	585	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	63	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	46	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	

Beboelse på samme ejendom	7	15 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer
Naboskel	6	30 m	Ja	Afstandskravet gælder kun for udvidelse eller ændringer

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	1652	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	7576	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	419	Potentiel ammoniak følsom skov	-

Vurdering

Afstandskrav til nærmeste nabobeboelse er som udgangspunkt ikke overholdt da der er under 50 meter til nærmeste nabo. Det gælder dog at afstandskravet på 50 meter kun er gældende hvis der sker ændringer der medfører øgede mængder af lugt, ammoniak, støv og støj. I det konkrete tilfælde er det vurderet at der ikke sker ændringer i forureningen fra ejendommen, og at afstandskravet derfor ikke er gældende.

Afstanden til skel, beboelse på samme ejendom og til vandboring er ligeledes ikke overholdt. Ligeledes her gælder det at der ikke er udvidelse eller øget forurening i forbindelse med godkendelsen og derfor er afstandskravene ikke gældende.

Som det fremgår af ovenstående, er alle øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et område der i følge kommuneplanen er omfattet af en række forskellige retningslinjer. I nedenstående tabel fremgår hvilke retningslinjer der gælder.

Området er præget af landbrugsproduktion og bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		x
Større sammenhængende landskaber	x	

Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområde	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Ifølge Haderslev Kommunes kommuneplan er følgende gældende for udpegningerne:

Særlige værdifulde landbrugsområder

Retningslinje

I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Redegørelse

Landbrugsjord er en begrænset ressource til fødevarer- og energiproduktion, og derfor er det vigtigt i videst muligt omfang at sikre den værdifulde landbrugsjord mod anden anvendelse.

Det er derfor Trekantområdets mål at skabe klare rammer for en bæredygtig udvikling af landbrugserhvervet. I den forbindelse skal der skabes den nødvendige balance mellem investeringssikkerhed og udviklingsmuligheder for landbruget over for hensyn til natur, miljø og naboer samt byudvikling.

Det overordnede formål med de særligt værdifulde landbrugsområder er derfor at udpege arealer, der fastholdes til landbrugsformål for at sikre produktionen af:

- Afgrøder, herunder specialafgrøder under hensyntagen til bl.a. jordbund, arrondering, vanding og klima.
- Husdyr under hensyntagen til mulighed for forsyning og afsætning af foder, energi og gødning m.v.

Trekantområdets udgangspunkt er, at de arealer, der i dag bruges til landbrugsformål, er værdifulde. Der er imidlertid en række andre arealinteresser, der har indflydelse på brugen af landbrugsjorden, hvilket bevirker, at landbrugets interesser ikke altid kan vægtes højest.

Større uforstyrrede landskaber

Retningslinje

De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes.

Redegørelse

Større uforstyrrede landskaber defineres som større områder, som i vidt omfang er friholdt for større tekniske anlæg, infrastrukturanlæg som lufthavn, motorvej og jernbane, større råstofindvinding, større bysamfund og væsentlig bymæssig påvirkning i øvrigt samt større ferie- og fritidsanlæg som motorbaner, større skydebaner og feriecentre. Med større tekniske anlæg er der først og fremmest tale om høje anlæg, der er synlige over større afstande som vindmøller, master, højspændingsanlæg, skorstene m.v.

Tages der ikke hensyn til dette ved den fremtidige placering af store anlæg, mister landskabet afgørende identitet og oplevelsesværdi.

Landskabsanalyser og visualiseringer skal i tvivlstilfælde sikre, at der ved opførelse af større bygninger og større tekniske anlæg i det åbne land tages de nødvendige landskabelige og arkitektoniske hensyn.

Vurdering

Projektet omfatter ikke nybyggeri på ejendommen, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav. Der er ingen nye bebyggelser involveret i godkendelsen. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 2778 kg N/år, hvilket er samme emission i forhold til nudrift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Kategori 1 natur med højest deposition ligger over 1,6 km nordvest for ejendommen. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg

				N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger over 7 km meter nord for ejendommen. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,1-0,6	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrige § 3 natur		0,4-1,1	0,0	Nærmeste øvrig natur ligger ca 60 m vest for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0 kg N/ha/år og der vurderes derfor at der ikke sker en ændring af tilstanden i § 3 området.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		x
Markfirben		x
Stor vandsalamander		x
Spidssnudet frø		x
Arter af flagermus		x
Ulv		x

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Det nærmeste område hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidsnudet frø og vandsalamander) er en sø der ligger i en afstand af ca. 100 m vest for anlægget. Området påvirkes minimalt med ammoniakdeposition fra produktionen.

Der er ingen aktuelle registreringer af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	17100	43471	17100	43471
Ansøgt drift	17100	43471	17100	43471
Forskel	0	0	0	0

Som angivet i tabellen er der ingen ændring i lugtemissionen fra staldene.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Kystvejen 36 (enkelt bolig)	0	Ny	135	571	Ja
Anslet Bygade 7 (samlet bebyggelse)	0	Ny	155	122	Nej
Sommerhusområde (byzone)	0	Ny	436	1547	Ja

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til samlet bebyggelse ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig. Dispensationen søges hermed.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande. Det samme gør sig gældende for beboelser ejet af ejeren af husdyrproduktionen.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav. Det vurderes på den baggrund at driften af ejendommen kan fortsættes uden det vil medføre særlige lugtgener i området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjklilder

Der kan forekomme støjklilder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift
- Korntørring

Driftsperiode for støjklilder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er automatisk fodring 4 gange pr. dag. Blanding af foder foregår i foderladen. Kompressoren er afskærmet således at støjen reduceret. Mølle og blandeanlægget er placeret inden døre i foderladen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjklilder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{av} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75

Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er etableret en særskilt tilkørsel til ejendommen fra syd, som betyder at trafikken til og fra ejendommen ledes udenom de nærmeste naboer. Der er således ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart til indkørslen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. Der anvendes kommunalbekæmpelsesordning.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoeder og mineraler.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
-------------	-----------------	-------------------

	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	52	52
Korn	75	75
Halm	50	50
Transport smågrise	52	52
Afhentning slagtesvin	52	52
Afhentning slagtesøer	16	16
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	182	182
Affald	29	29
Brændsel	2	2
Transporter i alt	562	562

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen foregår af særskilt indkørsel. Langs med Anset Bygade findes der andre beboelser. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, og der er ingen stigning i antallet af transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Logbog for flydelag på gylletanke

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpemidler, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares aflåst og i rum uden afløb.

Oplag af olie

Der findes 2 stk 2500 l olietanke i maskinhuset. Tanken er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav. Ved siloerne ved slagtesvinestalden er der en 1200 l olietank.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Haderslev Kommune. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Haderslev Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr - Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Haderslev Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i containere. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie opbevares i tætte tromler med låg e. lign. Der tale om enkelte tromler med olie til

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Haderslev Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe og smågrise opbevares i containere indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved indkørslen til slagtesvinestalden beliggende syd for ejendommens øvrige bygninger.

Klinisk risikoaffald

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.). Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider/kemi

Pesticider opbevares i rum uden afløb. Kemikalier til rengøring opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Olie

Der findes 2 stk 2500 l olietanke i maskinhuset. Tanken er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav. Ved siloerne ved slagtesvinestalden er der en 1200 l olietank.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse og personale	200 m ³	udledning	septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank og derfra til nedsivning.

Tagvandet afledes dræn og herfra til havet.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	105.000 kwh	105.000 kwh
Udtørring stald	Halm	Halm
Opvarmning stald	Halm	Halm
Dieselolie	10.000 l	10.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr samt til indvinding af varme fra gyllen.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Elforbruget på ejendommen ligger over normerne, hvilket skyldes at staldene er ældre. Der er en igangværende proces med udskiftning til mindre energiforbrugende udstyr, herunder LED lys og energibesparende ventilatorer. Der udskiftes i med den hastighed som det nuværende udstyr nedslides.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	3500 m ³	3500 m ³

Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³
--	--------------------	--------------------

Bedriften forsynes vand fra Hejsager Vandværk. Der forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og reparerer hurtigst muligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes tørfoder. Foderet leveres til siloer og foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Haderslev Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnede emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.

- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Aalborg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med delvise spaltegulve eller med drænedede spaltegulve. Der er tale om eksisterende stalde og BAT niveauet er overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	2349	429	2778
Faktisk emission Kg N/år	2349	429	2778
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

BAT- niveauet er beregnet som eksisterende staldafsnit.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.